

2441.
Iso-Kyrö,
Orismala.

nyt löydetty solki tavattiin kyynärän syvyydellä.

4. Kolme halastua ja pieni nivelluu Sakkulan puoleiselta viljelemättömältä saralta, läheltä maanpintaa.
5. Kuusi hammasta samasta paikasta kuin edelliset.
6. Yksi litteä luu; löydetty Warsanpään viljelemättömän saran sisimmästä osasta.

2442.

Salomon (ja Herman)Wilskmanin kahdes- ja kolmasneljättä lähetys 28 p. kesäk. ja 15 p. heinäk. ,(vastaanotetut 7 p. syysk.)1886, Etelä-Pohjanmaalta. Hist. etn.m:s verif. s.58-73.

Kiviaajan esineitä:

Laihia.

119. Tasataltta, pieni, pit. 34+ , terän lev.25, vähän kapeneva, paks. 8, poikkil. . Käypälän kylästä Rintalaakson torppari Hermannin Torkko pellostä löytänyt.

Kauhava.

120. Tasataltta, juovikasta kiveä, molemmilta puolilta luistavaksi hiottu, varsipuoli särkynyt ,pit. 83 $\frac{1}{2}$, terän lev. 36 $\frac{1}{2}$,paks. 16+, poikkil. . Hirvijoen kylästä Kumun torppari Hermannin Hermanninpojan pellostä.

121. Varsireiällä varustettu hakkuuase, suunnikkaan muotoinen, pit. 172 $\frac{1}{2}$, lev. 76, paks.20.

2442.

Kauhava.

Hirvijoen kylästä Kumun torppari Rintamäki
mäkipeltoa tehdessä löytänyt.

Lappajärvi.

122. Tasataltta, terän lasku kovin jyrkkä, pit.
67, terän lev. 33 kaitenee niin että varsi-
päässä molemmat ulkokyljet melkein yhtyvät,
paks. 9. Kirkonkylästä Savolan torpparin pel-
lostasta.
123. Tasataltta, terän lasku kaareuva ja tait-
teinen, pinnalta rappeutunutta kiveä, pit.68,
lev. 35-, varsi puoli vähäisen kapeneva, paks.
17, poikkil. litistyneen soikion muotoinen.
Kirkonkylästä Oravaisen talon pellosta.
124. Kourutalтта, kouru varsin syvä, pit.152, lev.
39-31, paks. 21, poikkil. puoliympyrän tapainen.
Kirkonkylästä Vanhan Lukkarin pellosta.
125. Kiviaseen kappale, josta sekä terä että
varsi puoli on lohkaistu pois, poikkil. .
Lamminkylästä Matti Särkiniemen pellosta.
126. Kehdonanturan-muotoinen hakkuuase, toinen pää
ynnä muutenkin kappaleita lohjennut pois.
Lamminkylästä Lammin talon pellosta.
127. Tasataltta, jonka teräpuoli on melkein tykkä-
nään lohjennut pois, kaavittu, pit. 93, lev.
46, peräpuolelta kapeneva, paks. 15. Tarvolan
kylästä Ollilan talon metsästä.
128. - - - - -
129. Pyöreäteräisen oikokirveen tapaan hiottun
kiviaseen teräpuoli, terä hyvin hiottuna ja

2442.

Lappajärvi.

säilyneenä, nyk. pit. 93-, lev. 60-, paks.28.
Savon kylän Ollilan talosta pellosta.

130. Keihäänterä (?), viheriätä liuskakiveä, poikkil. (valok.V.A. 6:1).
toiselta puolen harjanteinen lähellä kärkeä
vaan tyvipäästä litteämpi, pit. $123\frac{1}{2}$, lev.(ty-
vipuolelta) 21 , paks. 10 (enemmän kärjen puolelta).
Amesmäen kylästä Antti Antinpoika pellosta
löytänyt.
131. Tasataltta, terän lasku kaareuva ja jotenkin
jyrkkä, ainoastaan teräpästä hiottu, keskipa-
kalta on ase jokseenkin paksu; pit. 119, lev.
52, paks. 27, poikkil. . Itäkylästä Kuop-
polan talosta pellosta.
132. Kourutaltta, teränsuu kokonaan lohjennut,
kumminkin on vähän kourua vielä jäljellä, pit.
124, lev. $36\frac{1}{2}$, varsipäästä kapeneva, paks. $21\frac{1}{2}$,
poikkil. . Samoin kuin edellinen.
133. Tasataltta, teränsuu katkiellut, pit.77+, lev.
 $34\frac{1}{2}$, peräpuolelta kapeneva, paks. 11+, poikkil.
kuro . Itäkylästä Purolan talosta kyntömaal-
ta.
134. Vasarakirveen tapaan tehty hakkuuase, vasara-
pää on suippomainen, jotensakin kömpelöä te-
koa, ilman mitään valinharjanteentapaista; pit.
 $152\frac{1}{2}$, lev.73, paks. $42\frac{1}{2}$. Lamminkylästä Hernes-
niemestä pellosta.
135. Suipputeräiseksi hiottu kiviliuskare, pit.129,
poikkil. melkein kolmion tapainen. Löydetty

Vintala.

2442.

Vintala.

noin 70 vuotta sitten Pokelan talon pellos-
ta (v.1886).

136. Kaksoistasataltta, raakatekoinen ja hiomaton,
melkein yhtä leveä koko pituudeltaan, pit.
174, lev. 46, paks. $18\frac{1}{2}$, poikkil. . Kirkon-
kylästä Männikön talosta pellon ojaa kaiva-
essa löyty korttelin syvyydestä.

137. Kaksois-tasataltta, koko varreltaan hiottu
vaikk'ei aivan täydellisesti, toinen terä vä-
hän kapeneva, pit. 126, lev. 38, paks. 17, poik-
kil. . "Sanpakan" talon pellosta.

138. Kourutaltta, hyvin hiottu, varsipäästä kat-
kennut, pit. 88, lev. 34, ^{1?}paks. 19+, poikkil.
 . Erkki Matinpoika Vinnilä pellosta
löytänyt.

Alajärvi.

139. Tasataltta, ainoastaan teräpäästä hiottu,
pit. 109+, lev. 38-, paks. 13. Kirkonkylästä
Hirsikankaan talon pellosta.

140. Kaavinkivi, terän lasku kaareuva, varsipää
myöskin melkein teräksi hiottu, latiska,
lyhyt, leveä, pit. $61\frac{1}{2}$, lev. 50-, paks. 13,
poikkil. . Alajärven kylästä Hautamäen
torpan pellosta.

141. Tasataltta, ainoastaan teräpäästä hiottu, terän
lasku kaareuva, pit. $108\frac{1}{2}$, lev. 44+, varsipää
kapeneva, paks. 16. Kurenjoen kylästä Heikki
Heikinpoika Juuti pellosta löytänyt.

2442.
Alajärvi.

142. Tasataltta, terän lasku taitteinen, yläpuoli vain teräpäästä hiottu, pit. $111\frac{1}{2}$, lev. 49, paks. 19, poikkil. . Kurenjoen kylästä "Kustaa Takala Ahopellon maalta pellosta löytänyt!"
143. Terään päin kapeneva kourutaltta, kouru pitkä, pit. 145, lev. vain $23\frac{1}{2}$, paks. 17, poikkil. . Hämeenniemestä torppari Juha Jaakonpoika löytänyt peltoa tehdessä Matti Heikinpojan maalta.
144. Tasataltta, terän lasku hiukan kaareuva, pit. $78\frac{1}{2}$, terän lev. 40+, varsipää kapeneva, paks. $11\frac{1}{2}$, poikkil. . Löytty samasta paikasta kuin edellinen.
145. Tasataltta, pieni, terän lasku kaareuva, latiska, vinoteräinen, pit. 47, lev. 31, paks. 8. Löytty niin kuin edellinen.
146. Hiottu, melkein neliskulmainen kivi, hiottu, toisesta päästä katkennut (?), pit. 96, lev. 49-, melkein samanlevyinen, paks. 14, poikkil. . toisella puolen kaksi ympyräistä kiveen kaivettua valin(?)kuoppaa. Löytty niin kuin edell.
147. Nuijanpää, nelisnurkkainen, muistuttaa vähän korvaksilla varustettua otanuijaa, , 164 x 145, paks. 34. Alajärven kylästä Hautahon talon pellosta.
148. Tasataltta, isonlainen, siistitekoinen, pit. 142; terän lev. 67+, varsipää soukkeneva, paks. 24, poikkil. . Löytty viisikymmentä vuotta sitten Alajärven kylästä "Sinajnnäkki pellosta".

2442.
Alajärvi.

149. Tasataltta, leveäteräinen, paksunlainen, kaitenee varsipäästä, teränsuu on vähän lohkeillut, pit. 117+, terän lev $56\frac{1}{2}$, paks. $28\frac{1}{2}$, poikkil. . Kyrönlahdesta Erkkierkin talosta niittymaalta.

150. Kaksoistaltta, molemmat terät, toinen kouruinen toinen tasainen, on paksuksi tärvätty ja lohottu; yleensä sileäksi hiottu, keskellä näkyy kummassakin syrjässä juova (ehkä myöhemmin tehty?)varteen kiinnittämistä varten; pit. 149, lev. 53, paks. $27\frac{1}{2}$, poikkil. . Kyrönlahdesta Erkkierkin talon pellostasta.

151. Tasataltta, epätäydellisesti hiottu, pahoin kulunut, terän lasku kaareuva, pit. 77, lev. 35, paks. $15\frac{1}{2}$, poikkil. . Höykkylän kylästä Simuna Heikinpojan pellostasta.

152. Tasataltta, terän lasku kaareuva ja jotenkin jyrkkä, jokseenkin hyvin vaikka epätäydellisesti hiottu, teränsuu pyöreähkö, pit. $135\frac{1}{2}$ ⁺, varsipää kaitenee, paks. 21-, poikkil. . "Höysölän" kylästä Matti Martinpojan pellostasta kuokkiessa löytty.

+)terän lev. $61\frac{1}{2}$,

153. Kourutaltta, pieni, soukka, viheriätä kivilajia, jotenkin eheä, pit. 76+, lev. 24, varsipää soukkeneva, paks. 17+, poikkil. . Saukonperältä Korpelan talon pellostasta.

Kuortane.

154. Kiviase, kummastakin päästä teroitettu terät suorakulmaan toisiinsa nähden, terän-

2442.

Kuortane.

suut paksuksi kuluneet; pit. 102, lev. 38+,
paks. (toisesta päästä) 27, poikkil. .
Niemikylästä Maunuksen talon pellosta.

155. Tasataltta, latisko, toinen leveä sivu hioma-
ton paitsi teränlasku, teränlasku taitteinen,
terä suurimmaksi osaksi lohkeillut. Löytty
samasta paikasta kuin edellinen.

156. Tasataltta, teränsuu on kerrassaan lohottu
pois, pit. 69, terän lev. $35\frac{1}{2}$, kapeneva, paks.
 $12\frac{1}{2}$, poikkil. . "Niemiltä Haapalan ta-
lostta pellosta".

157. Tasataltta, pieni, varsipää lohjennut, terän
lasku kaareuva, pit. 46, lev. $30\frac{1}{2}$, paks. 12,
poikkil. . Kuortaneen pitäjältä Kuljun
talon pellosta.

Alavus.

158. Tasataltta, yläpuoli vaillinaisesti hiottu,
terän lasku taitteinen, pit. 89-, lev. 30,
varsipää kapeneva, paks. $12\frac{1}{2}$, poikkil. .
Alavuden kirkonkylästä metsästä puusta löy-
tänyt Henrikki Vaisoja.

159. Tasataltta, terän lasku jyrkkä ja kaareuva,
varsipää vinoon taittunut, pit. $72\frac{1}{2}$, lev. 40,
paks. 21, poikkil. . Al(av?)^{d?}urén kylästä
Asunmaan torppari Erkki Nokia pellosta löy-
tänyt.

160. Keihään- eli nuolenkärjen terä, päästä tait-
tunut, pit. 92, lev. 22, paks. $7\frac{1}{2}$, toinen sivu
harjava kärjen puolelta. Löytty samasta pai-
kasta kuin edellinen.

2442. Alavus. 161. Tasataltta, epätäydellisesti hiottu, terän lasku pitkänlainen ja tasainen, pit. $92\frac{1}{2}$, lev. 36, varsipää vähän kapeneva, paks. $20\frac{1}{2}$, (varsi puolella). Tuurin kylästä Punttasen talon pellosta; myöhemmin hiomakivenä käytetty.
162. Kourutaltan teräpuolisko, kouru hyvin matala, pit. 62+, lev. 53-, paks. 19-, poikkil. . Lahdenkylästä Ison-Härkösen talon pellosta.
163. Kiviaseen palanen, haljennut ja taittunut, toisessa päässä tuntuu teränlaskua. Samasta paikasta kuin edell.
- Töysä. 164. Tasataltta, terä kaareuva ja taitteinen, pit. $83\frac{1}{2}$, lev. $42\frac{1}{2}$, paks. $14\frac{1}{2}$, poikkil. . Töysän kirkolta Erkki Huttoniemenpellosta.
165. Tasataltta, tai kaavinkivi, ylen latiskainen, reunat sahattu, pit. 146, lev. 53, paks. 8+, poikkil. . Löytöpaikka tuntematon.
- Epämääräisiltä ajoilta:
- Vintala. 166. Reikäkivi, litistetyin päärynän- eli kolmion muotoinen, reikä kummaltakin puolelta luultavasti hakkaamalla tehty, kivi muuten luontainen, 96 mm ptk, 90 lev. 33 pks. Vintalan kylästä, Viitaniemen talosta, "järvestä" löytyy toista kyynärää syvästä.
- Alavus. 167. Reikäkivi, soikea ympyräinen, toinen puoli tasainen, 149 x 139, reikä keskeltä jokseenkin pieni, Alavuden kirkonkylästä Pohjalan maalta pellosta.

2442. Alavus. 168. Reikäkivi, ympyräinen, toinen puoli tasoitettu, toinen pyöreä, $142\frac{1}{2}$, - 138, jokseenkin paksu, reikä iso ja vino, Lahden kylästä Kahran talon maalta kuokkiessa löytty.
169. Reikäkivi, ympyräinen vaan hyvin törkeästi tehty, toisesta syrjästä on molemmin puolin kappaleita lohjennut, $146\frac{1}{2}$ - $144\frac{1}{2}$ paksu. Tuurin kylästä Juha Tuuri peltoa tehdessä löytänyt.
- Töysä. 170. Reikäkivi, soikean ympyräinen, latisko, kiiltoliuskaa, toinen puoli on haljennut, 120 x 98. Töysän kylästä Kukkomäen talon maalta mäestä 3 korttelin syvästä.
- Lappajärvi. 171. Kivi valkeata kvartsia, latisko, melkein neliskulmainen, kummassakin päässä on kolme pientä syvennystä. Lamminkylästä Hernesniemen talon pellosta. Vrt.134.
- Vintala. 172. Kivi, jossa on kaksi läpeä ja yksi kuoppa, valinkivi (?). Sääksjärven kylästä Heikki Heikinpoika Tuomaalan pellosta.
- Historialliselta ajalta:
- Kauhava. 173. Miekannuppi, rautainen, hopealla huolitettu, kasvi eli kukkaköynnöksillä. Hirvijoen kylästä Löyhinkinevastä neljän kyynärän syvyydestä löytänyt Elias Kustaanpoika.
- Alavus. 174. Rautakirves, sapsa pitkä, terä lyhyt, alisyrjä toista lyhyempi, pit. $182\frac{1}{2}$, lev. (terän pituus) 70. Konttiaisten kylästä Halmessaaren (valok.8067). Kuivasjärven. "Kuivasjärveä ruvettiin toista sataa vuotta tätä ennen kuivaamaan ; se on

2442. laskeutunut 3 kyynärää , jäljellä on vain 5 kortt.
- Laihia. 175. Paksun, törkeästi tehdyn saviastian pohja, paks. noin $17\frac{1}{2}$ mm "Peikalan kylästä Heikki Krosi jätinroukkion kyljestä alankomaalta o-
jaa kaivaessa löytyy $1\frac{1}{2}$ virstan päästä kyläs-
tä; astiaa on sittemmin särjetty.
- Alajärvi. 176. Luoti eli tykinhauli, rautainen noin 23 mm läpeensä. "Alajärven pitäjistä Kurenjoen kylästä savenvaluri Jaakko Hautanen Lapuan pi-
täjistä makermin alta(?).
- Alavus. 177. Luoti eli tykinhauli, rautainen, noin $28\frac{1}{2}$ mm läpeensä. Alavuden pitäjän Lahdenkylän Iso-
Härkösen pellosta.
- Alajärvi. 178. Joutsitukin kirjaillut kylkiluut. Kyrönlahdelta Heinäkankaan metsästä kiven juurelta löytyy.
179. Joutsen pyörä, luinen, viivoilla koristettu. Palijärven kylästä Kustaa Turpakan tuvan pe-
rustuksesta löytyy.
180. Rautaesine , varren pää silmukaksi käännetty. Kurenjoen kylästä Sikilän talon maalta mäkipeltoa tehdessä mäen sisästä löy-
ty.
181. Kuokkarauta , silmän alla on naulan-
reiällä varustettu parrantapainen. Kuren-
joen kylästä Rapakan talosta peltomaalta kuokkiessa löytyy, korttelin syvyydestä.

2442. Iso-Kyrö. 182. Painetti, pitkä, kärjen pää taittunut, yksiteräinen lapa n. 59 $\frac{1}{2}$ senttimetrin pituinen. Palhojaisten kylän "larvalta" (latvalta, päästä) Hykkyrännmäeltä.
- Alavus. 183. Painetti, edellistä lyhempi, kulunut, yksiteräinen, lapa n. 36 senttimetriä. Lahden kylästä Iso-Härkösen pellosta vanhasta tapelupaikasta.
- Alajärvi. 184. Messinkinen, hollantilainen rasia, kannella Freedrikki II:n kuva. "Alajärven pitäjältä Taljaka Juhan Niemi".
- Laihia. 185. Luinen nuuskarasia, kirjaeltu leikkauksilla, merkitty "1751 SMS". Käypälän kylästä, Tuomas Samelinpoika Viianen.
186. Puupuntari, punnuspää syvillä leikkauksilla koristettu.
- Alavus. 187. Puupuntari, punnuspää pitkäräinen. Alavuden kylästä Lähteenmaan talosta, jossa on monissa polvissa ollut talletettu.
188. Lehmänkello, iso, kokonaan puinen.
189. Peuransarvesta tehty pettunyljin edelliseltä vuosisadalta. Hakomäen talosta Töysän kylästä.
190. Pari osaa luukuolaimista? Sen sijassa taikakalu, johon kuuluu omituinen puun muodostuma ja lävistetty luu. "Käytetty umpitaudissa, kolme kertaa maitoa läpi juoksutettu". Herasen talosta.

2442. Töysä. 191. Puinen kaliakannu. Osa kannesta puuttuu. 4 x 4:llä vanteella:(Määräys epävarma).
- Alajärvi. 192. d,b,c) Kolme puupierrosklossia (Kristus ristillä , ratsumies ja jalkasotamies). Kurenjoen kylästä Hörin kestikievaritalosta. d)Samasta talosta karhunkeihäs pitkällä varrela, jossa puukuori on jällellä .
- Kuortane. 193. Kaappi, jossa on kovelolla tehty ja syvennyskoristuksia . Ylijoen kylästä Matti Kallioniemeltä.
Suom. saarna v:lta 1786.
(Näistä kahdesta lähetyksestä on maksettu 19 kiviaseesta á 2:-, 35 kiviaseesta 1:50:-, 2:sta á 1:25 (obs.2 kivikalua on luettelosta jätetty pois, miekannupestä 4:-, rautakirveestä 2:-, saviastiasta 3:-, hollant.rasiasta 2:-, puupuntareista 4:-, kuvaklossista 6:-, kaapista 6:-, muista esineistä 7:50; kaikista siis yhteensä 127:50.)
2443. Salomon Wilksmanin neljän neljättä lähetyks 13 p. syyskuuta 1886, Etelä-Pohjanmaalta. Hist.ent. m:n verif. s,83, 95.
- Kiviajan esineitä:
- Vöyri. 194. Veneenmuotoisen vasarakirveen puolisko, reiän ympärillä ali(varsipuolella leveä seljänne, ylipuolella valinseljänne keskellä. "Sonpyyn kylästä " Ylihärmän rajalta Vesinevan saaresta ; se on kivisaari hyvin vetelännevan keskeltä , ja sillä seudulla on vanhan